

VI. МОЛОДІ НАУКОВЦІ

<http://doi.org/10.17721/1728-2721.2019.75.17>
УДК 911.3

В. Паренюк, асп.
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

БЕЗРОБІТТЯ МОЛОДІ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ: ДИНАМІКА, СУЧАСНИЙ СТАН, ТЕНДЕНЦІЇ

Безробіття молоді є одним із важливих індикаторів розвитку регіонів України та ринку праці в цілому. В Україні цей показник характеризується суттєвою територіальною диференціацією, зумовленою рівнем соціально-економічного та інноваційного розвитку регіонів, соціальною та економічною безпекою регіонів, рівнем урбанізації, інвестиційною привабливістю території, розвитком малого бізнесу тощо. У 2018 році статус безробітного в Україні мали понад 280 тис. молодих осіб, що складало третину від загальної кількості зареєстрованих безробітних в Україні. Саме тому важливим науковим доробком є аналіз динаміки та сучасного стану молодіжного безробіття в регіонах України, виявлення тенденцій у поширенні цього негативного явища.

Українська молодь в цілому характеризується низьким рівнем конкурентоспроможності на ринку праці через освоєння не затребуваних на ринку праці спеціальностей, недостатній, подекуди, рівень фахової підготовки, відсутність практичних навичок. Проблеми молодіжного безробіття в регіонах України зумовлені як загальнодержавними чинниками, так і регіональними. Взаємозалежність рівня безробіття молоді на регіональних ринках праці та чисельність міграційного потоку молоді є очевидними.

В представлений роботі охарактеризовано рівень безробіття молоді в країнах ЄС порівняно із ситуацією в Україні та зроблено висновки про поширення загальноосвітніх процесів і тенденцій його прояву. Проаналізовано динаміку рівнів безробіття та зайнятості молоді в Україні у 2000-2017 рр. На основі аналізу динаміки показників безробіття та зайнятості молоді виділено періоди у їх поширенні та визначено причини, що впливали на суттєві зміни у динаміці показників. Виявлено регіональні відміни рівня безробіття молоді в Україні в ретроспективі та візуалізовано результати за 2000, 2010 і 2017 роки. Методом рангів та індексним методом здійснено групування регіонів України за показниками рівня безробіття молоді у 2000-2017 рр. Здійснено порівняння результатів групування регіонів із використанням різних методів дослідження. Виявлено тренди динаміки показників молодіжного безробіття в регіонах України.

Ключові слова: молодь, безробіття молоді, зайнятість молоді, регіональна диференціація, Україна.

Вступ. Проблема молодіжного безробіття є актуальною не лише в Україні, а у всьому світі. Наразі, молодіжне безробіття постало серйозною проблемою для України в контексті збереження кваліфікованого трудових ресурсного потенціалу і потребує всебічного аналізу. Зростання безробіття молоді негативно впливає на рівень економічної та соціальної безпеки регіонів України та країни в цілому. Високий рівень безробіття впливає на збільшення міграційного потоку молоді, як найактивнішої та наймобільнішої частини населення. В свою чергу, це також посилює негативні соціально-економічні процеси в окремих регіонах.

Постановка проблеми. За даними Міжнародної організації праці (МОП) рівень безробіття молоді (15-24 рр.) у світі у 2016-2017 рр. складав 13 %. Найвищим цей показник був у країнах Північної Африки (понад 30 %) [12]. У країнах Європейського Союзу ситуація з безробіттям молоді неоднорідна. У 2017 році найвищий рівень безробіття молоді був зафіксований у Греції (43,6 %), Іспанії (38,6 %) та Хорватії (27,2 %). В той же час, наприклад, в Чехії, Німеччині та Нідерландах показник безробіття молоді становив 6-7 %. В середньому в країнах ЄС у 2017 році рівень молодіжного безробіття складав 16,8 % [11].

В Україні молодь на ринку праці загалом характеризується низькою конкурентоспроможністю через відсутність практичного досвіду та високу ймовірність звільнення. Значна кількість молоді стає безробітною одразу після закінчення навчання, через здобуття спеціальностей, які не є затребуваними на ринку праці. З іншої сторони, навіть якщо молодь отримує освіту із дефіцитної спеціальності, часто не погоджується на низький рівень оплати праці [9].

Безробіття молоді в Україні характеризується суттєвими територіальними відмінностями. Вони пов'язані, насамперед, із рівнем соціально-економічного розвитку території та оплатою праці, можливостями кар'єрного росту та самореалізації, поширенням інноваційних галузей економіки. Саме тому для повного окреслення проблеми

молодіжної зайнятості важливим є не лише аналіз галузевої його структури чи тривалості, але й регіональний аналіз рівня безробіття молоді для пізнання ступеня розходження показника та сучасних трендів.

Формулювання цілей статті. Незважаючи на суттєвий доробок досліджень проблем молодіжного безробіття в Україні економістами, соціологами, юристами та представниками інших наукових напрямків, недостатньо проаналізовано є проблема територіальної диференціації безробіття молоді. Саме тому дана робота присвячена аналізу сучасного стану та динаміки безробіття молоді в регіонах України, групуванню регіонів за рівнем безробіття методом рангів та індексним методом, виявленню трендів динаміки показника молодіжного безробіття.

Методика та методологія. Методологічною основою роботи є праці дослідників проблем зайнятості та безробіття в Україні [1,3,4,5,7,10]. Інформаційну базу дослідження формують дані Державної служби статистики України та Міжнародної організації праці. Зокрема, це показники зайнятості та рівня безробіття за регіонами України за період 2000-2017 рр. У дослідженні територіальної диференціації рівня безробіття молоді використано метод рангів та індексний метод. Метод ранжування базується на групуванні адміністративних одиниць на основі спадання чи зростання показників, що дає можливість скласти їх рейтинг. Результатом використання методу стало групування регіонів України з виділенням п'яти груп регіонів із різним рівнем безробіття молоді. Сутність індексного методу полягає в тому, що на основі певних показників здійснюється групування регіонів за інтенсивністю їх значень. Індекси обраховуються шляхом співставлення значень кожного показника із найгіршим серед усієї сукупності територіальних одиниць, а на їх основі визначаються сумарні індекси, що дозволяють диференціювати регіони. Методом індексів здійснено групування регіонів України за показниками безробіття у 2000-2017 рр. У розрахунках не враховувалися статистичні дані АР Крим та міста Севастополя, у зв'язку із відсутністю частини даних у результаті анексії

цих регіонів України Російською Федерацією. При проведенні дослідження використано картографічний метод дослідження для візуалізації результатів групування регіонів України за рівнем безробіття молоді.

Виклад основного матеріалу. У 2018 році в Україні статус безробітного мали 282,6 тис. молодих осіб (36 % загальної кількості безробітних), з них допомогу по безробіттю отримували 211,3 тис. У віковій групі 15-24 роки безробітні становили 19,7 %, 25-29 – 11,5 %, 30-34 – 9,5 % при середньому рівні безробіття в Україні визначеному за методологією МОП 9,1 %.

Серед безробітних молодого віку (35 років) 78 % до реєстрації у центрах зайнятості мали професійний досвід. З них 22 % раніше працювали у торгівлі та ремонті, 20 % – у сфері державного управління та обов'язкового соціального страхування, 13 % – у переробній промисловості, 9 % – у сільському, лісовому та рибному господарстві. Решта осіб (36 %) з різних причин не була зайнята більше одного року або відносилась до випускників навчальних закладів різних типів, що не мали професійного досвіду.

Динаміка рівня безробіття молоді в Україні у 2000-2017 рр. представлена на рис. 1. Аналіз дає підставу виділити три періоди з подібними тенденціями: період 2000-2008 рр., 2009-2013 рр. та період 2014-2017 рр. Всі три періоди характеризуються подібними тенденціями: на початку періоду рівень безробіття молоді є максимальним; впродовж періоду рівень безробіття молоді скорочується, але з різною інтенсивністю. Такі тенденції обумовлені рядом закономірних та специфічних чинників. Різне зростання рівня безробіття у 2009 році є наслідком світової економічної кризи наприкінці 2008 року. У 2014 році причиною кризи в національній економіці, а отже, і підвищення рівня молодіжного безробіття, стала російська збройна агресія. Найвищим рівень безробіття молоді за даний дослідницький період був у 2000 році – близько 17 %, найменшим же у 2008 – менше 9 %, середні показники коливались на рівні 11-13 %. Цей показник відповідає середньому його значенню в світі і підтверджує поширення загальносвітових процесів в економіці в Україні [8].

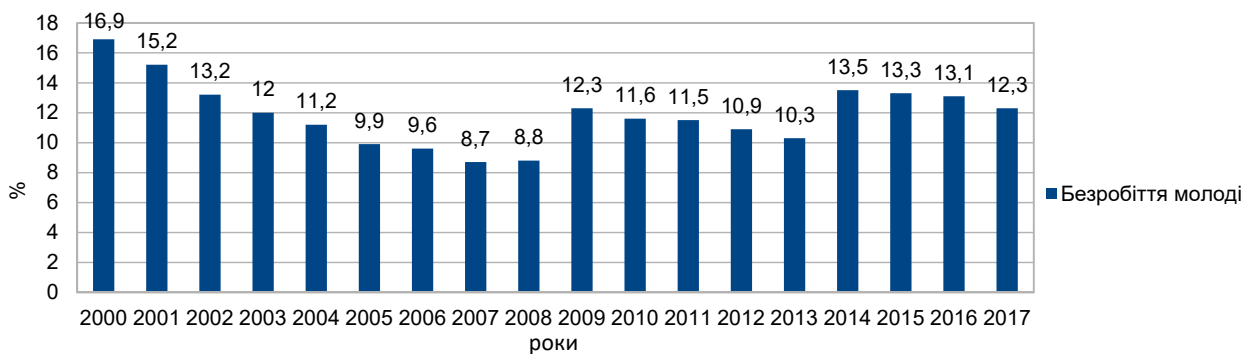

Рис. 1. Динаміка рівня безробіття молоді за методологією МОП у 2000-2017 рр. (за даними [2])

На рис. 2, рис. 3 та рис. 4 зображена територіальна диференціація безробіття молоді в Україні у 2000, 2010 та 2017 рр. Варто відмітити певні зміни у територіальному розподілі показника: спостерігається тенденція до скорочення кількості регіонів з найнижчим (менше 12 %) рівнем безробіття; збільшується кількість регіонів з найвищими (понад 14 %) рівнями безробіття. Такі зміни обумовлені ускладненням соціально-економічної ситуації та збільшенням ознак кризових явищ на ринку праці молоді в більшості регіонів України.

рівнем безробіття; збільшується кількість регіонів з найвищими (понад 14 %) рівнями безробіття. Такі зміни обумовлені ускладненням соціально-економічної ситуації та збільшенням ознак кризових явищ на ринку праці молоді в більшості регіонів України.

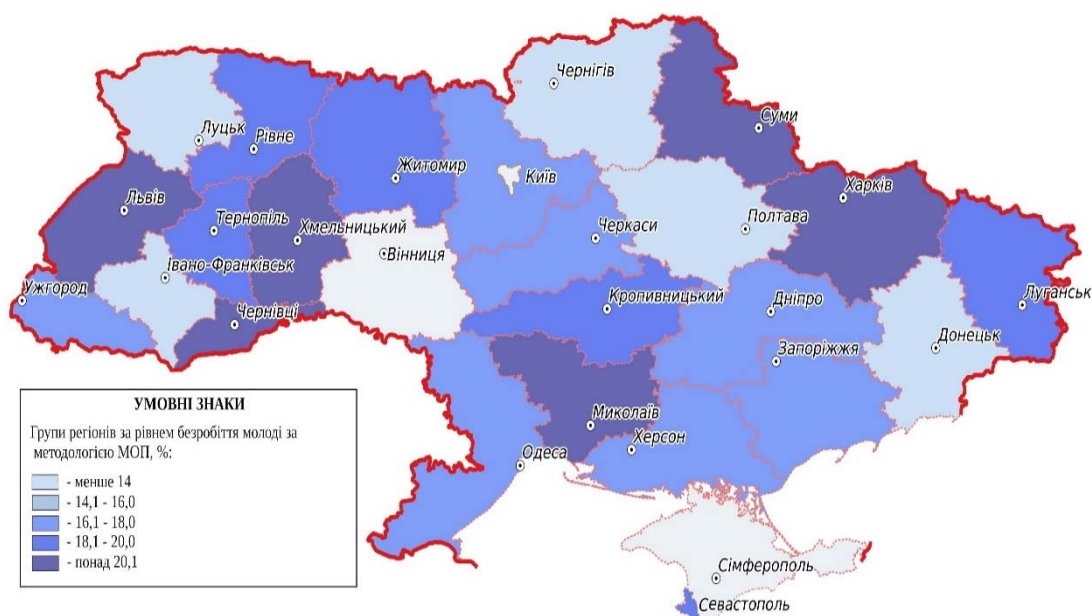

Рис. 2. Територіальна диференціація безробіття молоді за методологією МОП у 2000 році (за даними [2])

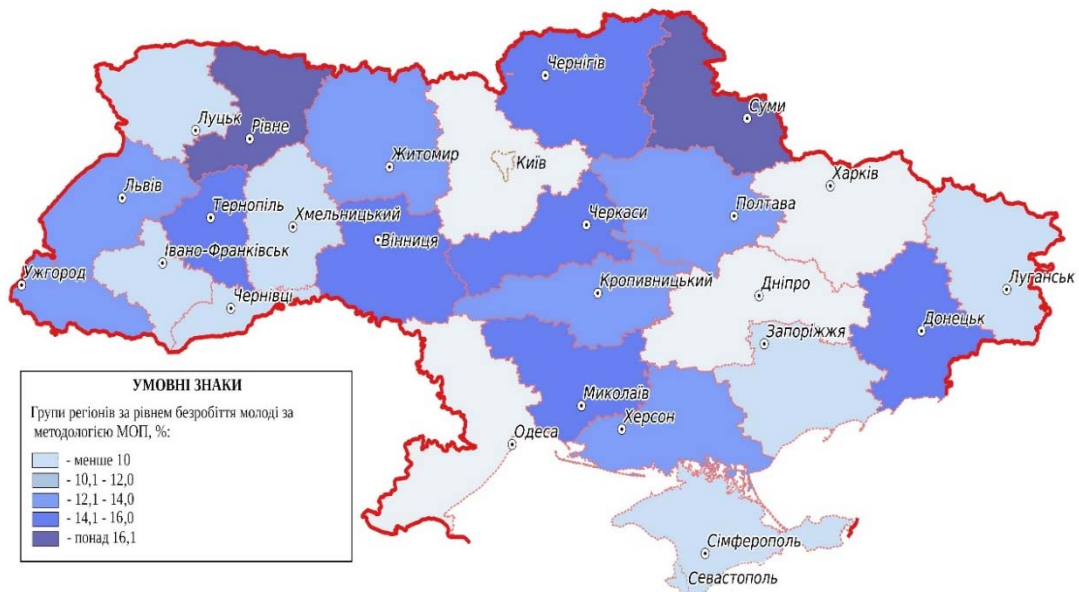

Рис. 3. Територіальна диференціація безробіття молоді за методологією МОП у 2010 році (за даними [2])

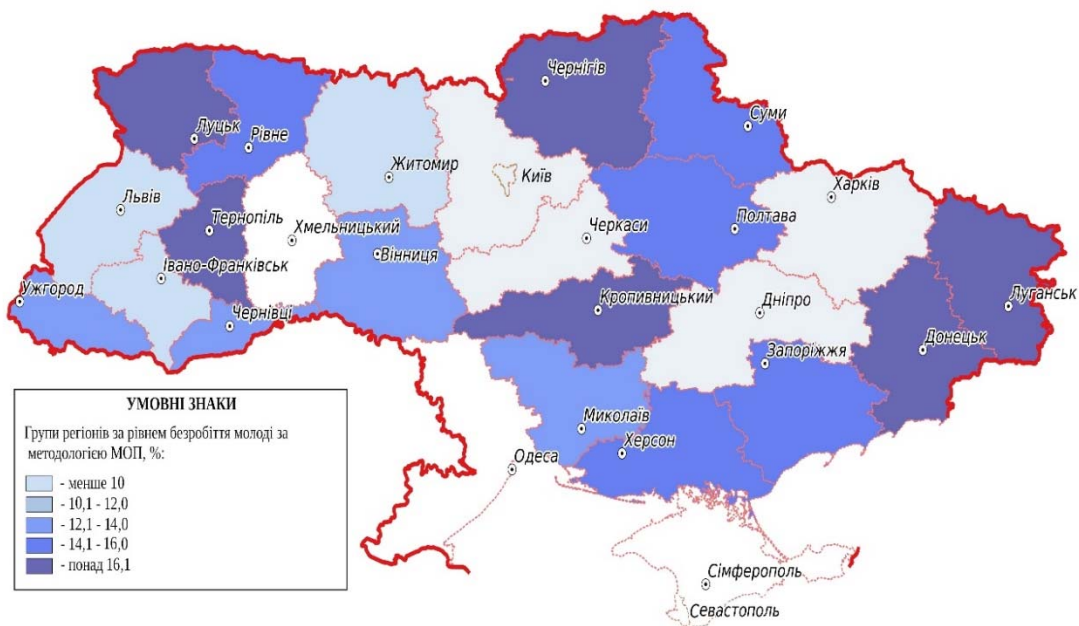

Рис. 4. Територіальна диференціація безробіття молоді за методологією МОП у 2017 році (за даними [2])

За період 2000-2017 рр. лише м. Київ постійно перебувало у групі з найнижчим рівнем безробіття молоді, а Івано-Франківська область знаходилась у групі з низьким рівнем.

Ситуацію на молодіжному ринку праці також характеризує показник рівня зайнятості. За сприянням Державної служби зайнятості у 2018 році в Україні було працевлаштовано 202,4 тис. молодих осіб, 57 % з них були працевлаштовані оперативнo до набуття статусу безробітного.

До громадських та інших робіт тимчасового характеру у 2018 році залучались 41,9 тис. молодих осіб. Основними напрямками їх роботи були: допомога сім'ям учасників АТО, супровід інвалідів по зору, роботи на об'єктах соціальної сфери, відбудова історичних пам'яток, меліоративні роботи, заліснення земель, впорядкування місць поховань та роботи в архівах з документацією.

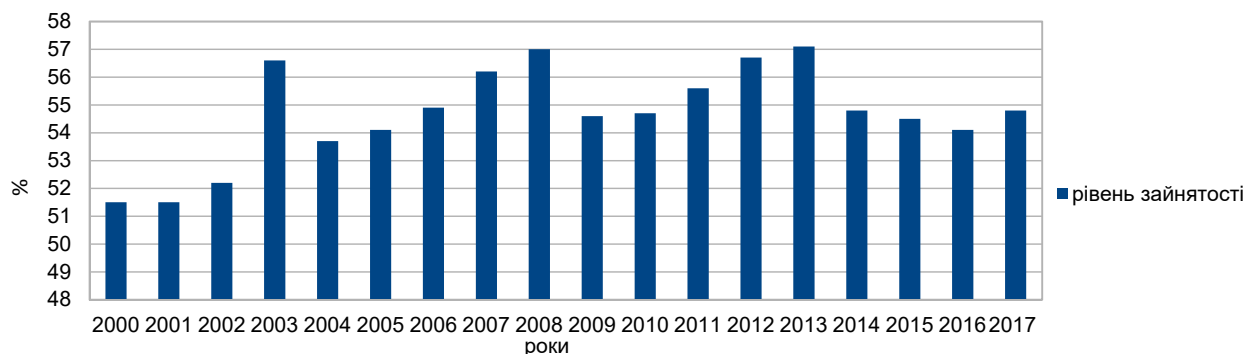

Рис. 5. Динаміка рівня зайнятості молоді в Україні у 2000-2017 рр. (за даними [2])

Аналіз динаміки рівня зайнятості молоді (рис. 5) в Україні у 2000-2017 рр. дає підстави виділити три періоди: період 2000-2008 рр., що характеризується поступовим зростанням рівня зайнятості з 51,5 % до 57,0 %; період 2009-2013 рр., що характеризується різким спадом рівня зайнятості внаслідок світової економічної кризи у 2009 році та поступовим його зростанням до виходу на докризовий рівень у 2013 році; період 2014-2017 рр., що розпочався з різкого скорочення рівня зайнятості до 2016 року внаслідок анексії АР Крим та початку збройної агресії Російської Федерації на території Донецької і Луганської областей та продовжився його зростанням.

Територіальну диференціацію рівня зайнятості молоді у 2010-2017 рр. характеризують такі тенденції: кількість регіонів з найвищим рівнем зайнятості зростає; кількість регіонів з рівнем зайнятості менше 50 % збільшується; середній рівень зайнятості молоді спостерігається у 12 регіонах країни [6]. Особливий ареал формують західні регіони (Волинська, Рівненська, Тернопільська та Чернівецька області) з рівнем зайнятості молоді менше 50 % як у 2010, так і 2017 роках. Це дає підстави стверджувати про наявність ряду соціально-економічних про-

BLEM на регіональних ринках праці, що в сукупності із територіальною близькістю із країнами ЄС спричиняє масову міграцію молоді.

Здійснено групування регіонів України за показником рівня безробіття молоді за період 2000-2017 рр. методом рангів та індексним методом.

Методом рангів за показниками молодіжного безробіття в регіонах України у 2000-2017 рр. виділено такі п'ять груп регіонів (рис. 6):

- група 1 – місто Київ з найнижчим рівнем безробіття молоді за весь досліджуваний період;
- група 2 – Дніпропетровська, Одеська, Запорізька та Київська області з низьким рівнем безробіття молоді;
- група 3 – Харківська, Донецька, Полтавська та Вінницька області з середнім рівнем безробіття молоді;
- група 4 – Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Волинська, Хмельницька, Луганська, Миколаївська, Херсонська, Чернігівська, Черкаська, та Кіровоградська області з високим рівнем безробіття молоді;
- група 5 – Тернопільська, Чернівецька, Рівненська, Сумська та Житомирська області з найвищим рівнем молодіжного безробіття.

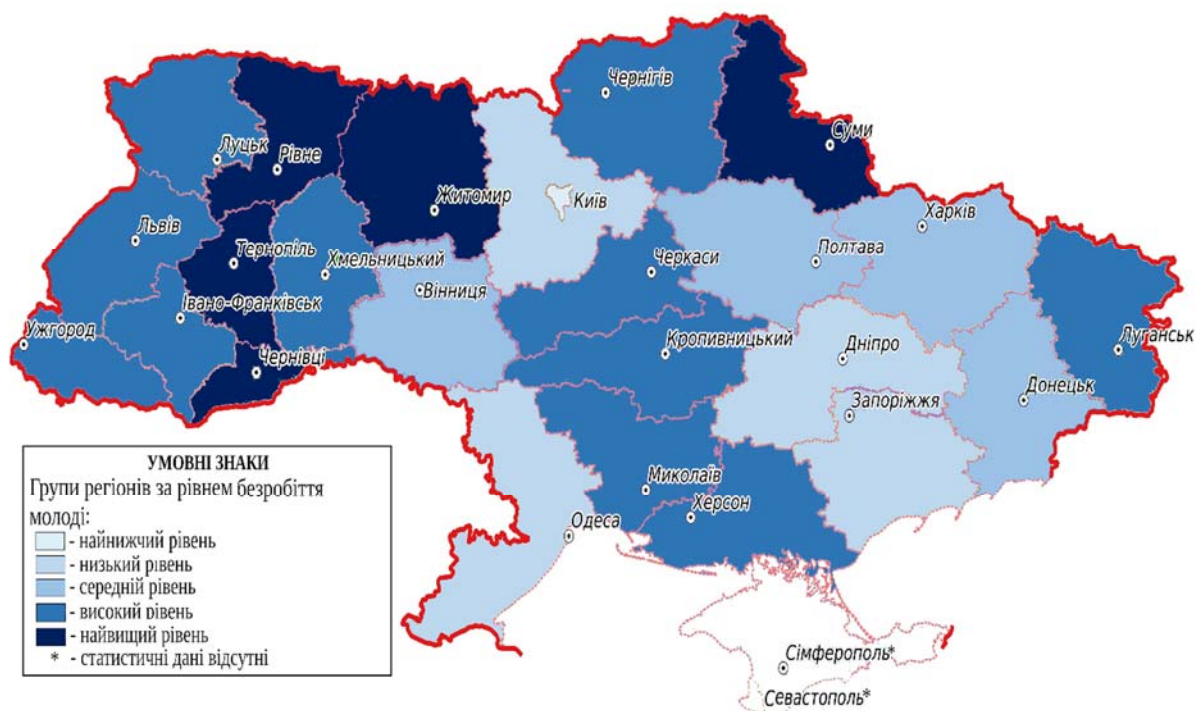

Рис. 6. Групування регіонів України за рівнем безробіття молоді у 2000-2017 рр. методом рангів (за даними [2])

Результатом групування регіонів України за рівнем безробіття молоді індексним методом стало виділення таких п'яти груп (рис. 7):

- перша група з найнижчим рівнем безробіття молоді – м. Київ;
- друга група регіонів з низьким рівнем безробіття молоді – Одеська, Харківська, Дніпропетровська та Київська області;

– третя група регіонів з середнім рівнем безробіття молоді – Запорізька, Полтавська, Вінницька, Донецька, Луганська, Закарпатська та Хмельницька області;

– четверта група регіонів з високим рівнем безробіття молоді – Черкаська, Львівська, Волинська, Миколаївська, Івано-Франківська, Сумська, Кіровоградська, Чернівецька та Херсонська області;

– п'ята група регіонів з найвищим рівнем безробіття молоді – Чернігівська, Житомирська, Рівненська та Тернопільська області.

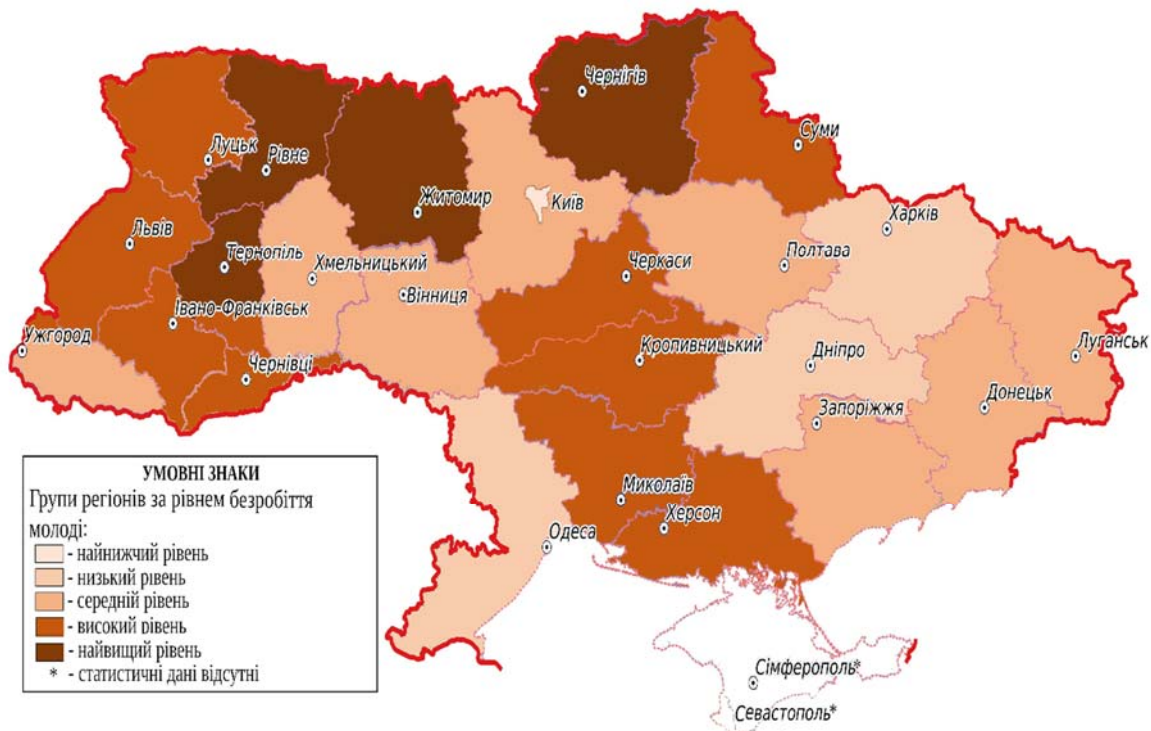

Рис. 7. Групування регіонів України за рівнем безробіття у 2000-2017 рр. індексним методом (за даними [2])

У цілому за досліджуваний період позитивна динаміка щодо скорочення рівня безробіття молоді спостерігалась у Житомирській, Київській, Харківській, Одеській, Львівській та Дніпропетровській областях, а негативна – у Чернігівській, Донецькій, Луганській та Полтавській областях.

Проблеми молодіжного безробіття в Україні пов'язані із зовнішніми впливами (світова фінансово-економічна криза, світові тенденції міграційних процесів) та внутрішніми процесами (недосконалі програми розвитку молоді; диспропорції між попитом та пропозицією на ринку праці; популяризація університетської освіти; невідповідність кваліфікації молодих спеціалістів вимогам роботодавців; недостатня поінформованість молоді про потреби ринку; різний рівень розвитку регіонів України) [10].

Істотною причиною молодіжного безробіття є недостатня пропозиція фахових робочих місць та низький рівень заробітної плати на першому робочому місці за фахом на початку кар'єрного шляху. В Україні таке явище можна частково пояснити значною кількістю вищих навчальних закладів і поступовим зниженням якості освіти, низьким рівнем поінформованості абітурієнтів про стан і динаміку ринку праці та попит на конкретні спеціальності, вибором "престижних" спеціальностей без урахування реальних можливостей працевлаштуватися після

закінчення навчання, вибором спеціальності не за власним бажанням вступника, а через наявність державного замовлення на неї [5].

Висновки. В Україні існують значні територіальні диспропорції рівня безробіття молоді: найнижчий рівень у столиці та регіонах, де обласними центрами є міста-мільйонери та великі міста (Харківській, Одеській, Дніпропетровській, Запорізькій областях), а найвищий рівень – у західних регіонах та регіонах аграрно-промислової спеціалізації. Регіони України також характеризуються різною динамікою рівня молодіжного безробіття – в ряді областей він скоротився (Житомирській, Київській, Харківській, Одеській, Львівській та Дніпропетровській), а в ряді – зріс (Чернігівській, Донецькій, Луганській та Полтавській).

Негативними наслідками молодіжного безробіття в Україні стали міграція кваліфікованої молоді за кордон на навчання і працевлаштування та пов'язане з цим зниження рівня народжуваності, поширення бідності і соціальних негараздів серед молоді [5]. Особливою проблемою на молодіжному ринку праці України є гендерна сегрегація, що проявляється в асиметричному розподілі чоловіків і жінок в різних структурах: галузевих, професійних, посадових [6]. Це потребує ґрунтовного аналізу в подальших дослідженнях молодіжного ринку праці.

Список використаних джерел:

1. *Гришнова О.А.* Економіка праці та соціально-трудова відносини: Підручник. – К.: Знання, 2011. – 390 с.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. *Лібанова Е.М.* Ринок праці: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 224 с.
4. *Мезенцев К.В.* Географія праці: сучасні концепти та ринки праці регіонів: Навч. посібник – К.: ВПЦ "Київський університет", 2014. – 190 с.
5. *Мезенцев К.В., Мезенцева Н.І.* Міграційна поведінка студентської молоді: шлях до кар'єри за кордоном чи ситуативна можливість самореалізації? // *Регіон-2018: пошук стратегії оптимального розвитку: Мат-ли Міжнар. наук.-практ. конф.* – Харків, 2018. – С. 33-37.
6. *Мезенцева Н.І., Кривець О.О.* Гендер і географія в Україні: Монографія. – Київ: Ніка-Центр, 2013. – С. 54-56.
7. *Немець Л.М., Мезенцев К.В., Мезенцева Н.І., Мельничук А.Л. та ін.* Соціальна географія: Підручник. Київ: Фенікс, 304 с.
8. *Паренюк В. А.* Регіональна диференціація безробіття молоді в Україні. // *Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення.* – Зб. наук. пр. – Херсон, 2019. – С. 172-175.
9. *Паренюк В. А.* Регіональна диференціація зайнятості молоді в Україні. // *Регіон – 2019: стратегія оптимального розвитку: Мат-ли Міжнар. наук.-практ. конф.* – Харків, 2019. – С. 185-189.
10. *Семенова Л.Ю.* Проблеми та перспективи розвитку молодіжного ринку праці в Україні. // *Вісник Академії митної служби України. Серія: Економіка.* – 2015. – No 2. – С. 119–124.
11. European Commission / Eurostat // *General and regional statistics.* – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
12. International Labour Organization. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_513739.pdf.

References:

1. *Grishnova O.A.* Ekonomika pratsi ta sotsialno-trudovi vidnosini: Pidruchnik. – K.: Znannya, 2011. – 390 s.
2. Derzhavna sluzhba statistiki Ukrainy [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupu: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. *Libanova E.M.* Rinok pratsi: Navchalnyy posibnik. – Kiyiv: Tsentr navchalnoyi lteraturi, 2003. – 224 s.
4. *Mezentsev K. V.* Geografiya pratsi: suchasni kontsepti ta rinki pratsi regioniv: Navch. posibnik – K.: VPTs "Kiyivskiy universitet", 2014. – 190 s.
5. *Mezentsev K. V., Mezentseva N. I.* Migratsiyna povedlnka studentskoyi molodi: shlyah do kar'Eri za kordonom chi situativna mozhlivlst samoreallzatsiyi? // *Region-2018: poshuk strategiyi optimalnogo rozvutku: Mat-li Mizhnar. nauk.-prakt. conf.* – Harkiv, 2018. – S. 33-37.
6. *Mezentseva N. I., Krivets O. O.* Gender i geografiya v Ukraini: Monografiya. – KiYiv: Nika-Tsentr, 2013. – S. 54-56.
7. *Nemets L. M., Mezentsev K. V., Mezentseva N. I., Melnichuk A. L. ta in.* Sotsialna geografiya: Pidruchnik. Kiyiv: Feniks, 304 s.
8. *Parenyuk V. A.* Regionalna diferentslatsiya bezrobittya molodi v Ukraini. // *Regionalni problemi Ukrainy: geografichniy analiz ta poshuk shlyahiv virlshennya.* – Zb. nauk. pr. – Herson, 2019. – S. 172-175.
9. *Parenyuk V. A.* Regionalna diferentslatsiya zaynyatosti molodi v Ukraini. // *Reglon – 2019: strategiya optimalnogo rozvutku: Mat-li Mizhnar. nauk.-prakt. conf.* – Harkiv, 2019. – S. 185-189.
10. *Semenova L. Yu.* Problemi ta perspektivi rozvutku molodilzhnogo rinku pratsi v Ukraini. // *Vlsnik Akademiyi mitnoyi sluzhbi Ukraini. Seriya: Ekonomika.* – 2015. – No 2. – S. 119–124.
11. European Commission / Eurostat // *General and regional statistics.* – [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupu: <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
12. International Labour Organization. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhim dostupu: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_513739.pdf.

Надійшла до редколегії 11.12.19

V. Parenjuk, PhD student

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

**YOUTH UNEMPLOYMENT IN REGIONS OF UKRAINE:
DYNAMICS, CURRENT SITUATION, TRENDS**

Youth unemployment is important indicators of the development of the regions of Ukraine and the labor market as a whole. In Ukraine, this indicator is characterized by significant territorial differentiation, caused by the level of socio-economic and innovative development of regions, social and economic security of regions, the level of urbanization, investment attractiveness of the territory, development of small business, etc. In 2018, more than 280,000 young people were unemployed in Ukraine, accounting for one third of the total number of registered unemployed in Ukraine. That is why an important scientific work is to analyze the dynamics and current state of youth unemployment in the regions of Ukraine, to identify trends in the spread of this negative phenomenon.

The Ukrainian youth as a whole is characterized by a low level of competitiveness in the labor market due to the development of specialties not required in the labor market, insufficient, in some places, the level of professional training, lack of practical skills. The problems of youth unemployment in the regions of Ukraine are caused by both national and regional factors. The interdependence of youth unemployment in regional labor markets and the magnitude of youth migration flow are clear.

The presented work describes the level of youth unemployment in the EU countries compared to the situation in Ukraine and concludes that the global processes and trends of its manifestation are widespread. The dynamics of unemployment rates and youth employment in Ukraine in 2000-2017 is analyzed. The analysis of the dynamics of unemployment and youth employment indicators identifies the periods in which they are spread and the causes that have influenced the significant changes in the dynamics of indicators. The regional differences in youth unemployment in Ukraine were identified in retrospect and the results for 2000, 2010 and 2017 were visualized. Ranking method and index method were used to group the regions of Ukraine by the indicators of youth unemployment in 2000-2017. Trends in the dynamics of youth unemployment in the regions of Ukraine have been identified.

Key words: youth, youth unemployment, youth employment, regional differentiation, Ukraine.

В. Паренюк, асп.

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Киев, Украина

**БЕЗРАБОТИЦА МОЛОДЕЖИ В РЕГИОНАХ УКРАИНЫ:
ДИНАМИКА, СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ, ТЕНДЕНЦИИ**

Безработица молодежи является одним из важных индикаторов развития регионов Украины и рынка труда в целом. В Украине этот показатель характеризуется существенной территориальной дифференциацией, обусловленной уровнем социально-экономического и инновационного развития регионов, социальной и экономической безопасности регионов, уровнем урбанизации, инвестиционной привлекательностью территории, развитием малого бизнеса и другими причинами. В 2018 году статус безработного в Украине имели более 280 тыс. молодых людей, что составляло треть от общего количества зарегистрированных безработных в Украине. Именно поэтому важной научной задачей является анализ динамики и современного состояния молодежной безработицы в регионах Украины, выявление тенденций в распространении этого негативного явления.

Украинская молодежь в целом характеризуется низким уровнем конкурентоспособности на рынке труда через освоение не востребованных на рынке труда специальностей, недостаточный, порой, уровень профессиональной подготовки, отсутствие практических навыков. Проблемы молодежной безработицы в регионах Украины обусловлены как общегосударственными факторами, так и региональными. Взаимозависимость уровня безработицы молодежи на региональных рынках труда и численность миграционного потока молодежи очевидны.

В представленной работе охарактеризованы уровень безработицы молодежи в странах ЕС в сравнении с ситуацией в Украине, сделан вывод о распространении общемировых процессов и тенденций его проявления. Проанализирована динамика уровней безработицы и занятости молодежи в Украине в 2000-2017 гг. На основе анализа динамики показателей безработицы и занятости молодежи выделены периоды в их распространении и определены причины, которые влияли на существенные изменения в динамике показателей. Выявлены региональные различия уровня безработицы молодежи в Украине в ретроспективе и визуализированы результаты за 2000, 2010 и 2017 годы. Методом рангов и индексным методом осуществлено группирование регионов Украины по показателям уровня безработицы молодежи в 2000-2017 гг. Проведено сравнение результатов группирования регионов с использованием различных методов исследования. Выявлены тренды динамики показателей молодежной безработицы в регионах Украины.

Ключевые слова: молодежь, безработица молодежи, занятость молодежи, региональная дифференциация, Украина.